

8743.

B. C. D.

DISSERTATIO MORALIS
DE

DISCRIMINE

JURIS GENTIUM

A
JURE NATURALI,

Quam

Inclutæ Facultatis Philosophicæ

consensu, in famigeratissima Lipsiensi

Academia

benevola ac placida Eruditorum censura

submittent

P R Æ S E S

M. JOH. DAVID Schwertner/

SS. Th. Baccalaureus

&

AUTOR-RESPONDENS

ABRAHAM Ziegler / Lucc. Lusat.

Ao. M. DC. LXXXV.

D. XI. Martij

LIPSIÆ,

Typis KRÜGERIANIS.

1685 27
M. M.

8

2

J. E. G.

C. B. D.

Th. I.

Qvæssima est Præceptoris Nostri Maximè Reverendi Dni, D. Alberti admonitio, non esse confundendum Jus Gentium cum Naturali & Positivo sc. Civili; etiamsi contingat, ut Naturæ sancita cum statutis Gentium circa unam eandemqve rem interdum occupentur, quoniam hoc ipsum potius in causa sit, ut duo hæc Jura eò cautiùs à se invicem secerni debeant. Comp. Jur. Nat. Part. II, Cap. XVIII. §. 1. p. 238. seq. Obtinuit sententiæ autoritas simul ac veritas, ut operæ fore pretium pataverimus, si discrimen illud, quod Juri Gentium cum Jure Naturali cumprimis intercedit, diligentiam paulò curiosiori rimaremur.

II.

Brevitatis verò rationem habituri, temperamus nobis à prolixâ Terminorum, quos Qvæstio involvit, descriptione. Paucis ubiqve mens nostra patebit: Et Juris quidem vox in ista sumitur latitudine, ut Legem pariter ac moralem facultatem denotet. Vid. Grot. de Jure Bel. & Pac. p. 2. seq.

III.

Natura idem hoc loco est ac ratio hominis, sumptâ denominatione à Subjecto proximo & immediato, Conf. Dn. Ziegl. Not. ad Grot. in Prol. p. 4. Huic Natura Naturans primitus implantavit justî & recti cognitionem, cujus rudera atqve reliquæ naturaliter hodiè cum anima propagantur. Usus autem Jus Naturale

vocari maluit, quàm jus rationale, vel Jus humanæ rationi insitum, quia sub vocabulo Natura simul Autor & ortus propagationis-que modus hujus Juris innuuntur.

IV.

Voce denique Gentium, remotis Angelis ac dæmonibus, homines tantummodò ponimus: quos tamen Nationis, ætatis, sexus, morum, statûs, immunitatum & privilegiorum diversitas à se invicem vel distingvit, vel distingvere potest.

V.

Num talia Jura existant, ostendendum nunc est. Prius nempe Jus Naturale pauciores nostrò quidem seculò in dubium vocant: neque etiam sanæ mentis esset, hac in parte diu hæsitare. Pensitemus saltem nobiscum, sanctissimum Creatorem non potuisse creaturam præprimis rationalem producere, sanctitatis omninò vacuum, h. e. sine ordinatis affectibus, sine appetitu cognoscendi Conditorum, & sine desiderio, gratitudinis locò ipsum piè venerandi, cumque aliis, quos Naturæ comendaret æqualitas, tranquillè vivendi, unò verbò, sine principiis moralibus, qui eandem, ut rationalem, sine principiis intellectualibus creare, potentiâ suâ indignum ratus est: Jam verò meliorem esse longè præstat, quam doctiorem. Est quædam non scripta, sed nata Lex, fassus est Cicero Orat. pro Milone: quam non didicimus, accepimus, legimus; verum ex Nat. ipsa arripuimus, hausimus, expressimus, ad quam non docti, sed facti, non instituti, sed imbuti sumus. Quid ab eo expectare potuissemus? si vel extremis saltim labris revelatam in sacro Codice veritatem degustasset, ubi perspicua de concreata Divini Numinis imagine doctrina insinuat, quorsum cum Naturalibus moralia quoque, quibus ad vitam honestè decenterque transigendam dirigimur, rectissimè referimus. Sed hanc materiam tam solidè à Domino Alberti elaboratam eruditus orbis admiratur, ut post Homerum Iliada scribere videretur, si quis illi prolixè velit immorari: Plura argumenta pro Existentiâ Juris hujus communicabit Herebordus Disp. select. Volum. I. Disp. 41. Th. 2. it. Exercit. Eth. 62. Th. 5. Verbò: Gentes τῆ φύσεως faciunt τὰ τῆ νόμου; actio autem, naturâ talis, aliam obligationem non præsupponit.

VI

Hoc Jus non incongruè definitur per Regulam actuum moralium, à Deo creaturæ rationali creationis tempore habitualiter impressam, hodiè post lapsum cum imaginis divinæ reliquiis, tanquam istius habitus analogum naturaliter propagandam, quid deceat, quidque liceat indicantem, & ad istud agendum, ejusque contrariam sedulò averfandum obligantem. Prolixam hujus Definitionis diductionem Lectori suppeditare potest Præsidis Dissertatio de Jur. Nat. Immut. An. 1684. Lipsiæ habita. §. 25.

Jam etiam τὸ ὄτι Juris Gentium vindicandum nobis est. At sub considerationem nostram hîc non venit Jus Gentium improprietale, i. e. Lex alicujus civitatis in particulari, qualis acceptio perperam placet Hobbesio Lib. de Cive C. XIV. §. 4. Sic enim cum Jure Civili confunditur, quæ Juris species fori nostri non est. Nec accipitur à nobis in oppositione ad instinctum naturalem, omnibus animantibus inñatum: Quemadmodum Juris Romani Scriptoribus Jus audit homini proprium. Quod Naturalis ratio inter omnes homines constituit, id apud omnes peræquè custoditur, vocaturque Jus Gentium. §. I. Inst. de Jur. Nat. Conf. Becmannus in Med. pol. p. 12. Ubi vice versâ Naturæ Jus bestiis & homini commune creditur, si nimirum verba Autoris, prout jacent, sunt intelligenda: Nam hæc acceptio confusionem cum Jure Civili parit, cum utrumque homini utique sit proprium, item homines agnoscat causam & principium. Neque etiam extra oleas vagaturi, in ista latitudine acceptam volumus vocem hanc, ut Jus commune omnium hominum designet, sive strictius acceptum Naturale sit, sive gentium; uti in §. pen. Inst. de Jur. N. G. & C. occurrit. Sed strictam illam & propriam significationem nostram facimus, quam in Leg. 47. & 64. ff. de Cond. indeb. invenimus, Quod nempe plures Gentes non fortuitò, aut per imitationem sed quasi ex pacto & usu id exigente inter se constituerunt. Vel sicut Leg. I. §. 4. ff. h. t. & §. 2. Inst. de Jur. N. G. & C. habetur, quod Gentes humanò usu exigente, & humanis necessitatibus constituerunt. Quæ verba rectè de Jure Gentium propriè dicto accipi, asserit Dominu

Rachelius Dissert. de Jure Gent. Th. I. p. 233. Etiam si verò Jus Civile etiam complectitur statuta quædam, à communi vel necessitate vel utilitate introducta; tamen ea non obligant sub hoc formali, sed eatenus saltem, quatenus auctoritatem Nomothetæ veneramur. Dantur enim res, ad quas duplex modo Jus obligare potest tum Gentium tum Civile; sed aliò, pro cujusvis Juris ratione, respectu.

VIII.

Jus Gentium est (inquit Grotius Lib. I. de Jur. B. & P. p. 7.) quod Gentium omnium aut multarum consensu vim obligandi accepit. Nobis arridet sequens declaratio: Jus Gentium est Jus circa res morales prius indifferentes, usu & necessitate svadente occupatum, ob populorum consensum ad agendum vel non agendum obligans & facultatem agendi & possidendi in vitæ socialis commodum tribuens. Ac tale Jus existere à nobis affirmatur, ita ut non solum Natura hominibus suum Jus ingenerasse censenda sit, quò quatenus homines sunt obligantur; sed etiam ipsum genus humanum varia jura positiva pro suo arbitratu constituisse putetur, non tantum ea, quibus in unaquaque Rep. subditorum obedientia Imperantibus obstringitur, sed etiam, quibus istud humanum genus, in liberas gentes & diversas Resp. distributum, pro communi obligationis vinculo utatur, atque adeò populi his placitis, mutuâ fide subnixis, in societate contineantur.

IX.

Probat istud primò Necessitas, resultans ex conditione materiæ: Cum enim Resp. una vel libera gens in alteram nihil auctoritatis habeat, pactis omninò arbitrarium tale Jus constituendum est, cui ab omnibus, quibuscum agendum aliquid est, obsequium præstetur. Id quod Civile non est, quoniam Jus Civile non propter pactum, sed propter Auctoritatem illius obligat, qui τὸ Κύριον in Republica obtinet: Talis autem respectu plurium Rerumpub., quas diversum regimen separat, non datur. Confirmat secundò Experientia: Gentes non paucæ sibi pari fide multa præstant mutuò, non ob honestatem Juris Nat., quam non attendi, docent exempla allata apud Becm. Dissert. II. Polit. Paral. de J. N. §. 6. nec impulsu Juris divini positivi, solis hodiè Christianis proprii; ergo vi utilitatis vel necessitatis

gratis, (nuda hoc non præstat imitatio, quæ difficulter consistit cum harmonia actionum apud gentes perpetua ac propemodum universali: Neque sola objecti materia, quæ indifferens in hoc Jure est, adeoque contingenter determinatur ad certam moralitatis speciem, contingenter etiam tollitur ac variatur.) quam pactis communiunt, sine summo dedecore ac formidine talionis haud disrumpendis. Favet aliquomodo nostræ sententiæ ipse Pufendorffius, Elem. Jurisp. Def. 13. §. 25. p. 383. asserens, tacito quodam consensu inter plerasque gentes consuetudines quasdam circa bellum usurpari, videri quoque illas continere obligationem ex pacto saltem tacito ortam. Unde colligit Rachelius, actus bellicos non solo Jure Nat. regi, sed insuper ex tacito Gentium consensu normam iis esse præscriptam, quæ obligationem continet. Accedit confessio Gentium & provocatio ad Jus Gentium: Sic Romani, referente Plut. in Numa, conquesti sunt, contra Jus Gentium adversus se arma esse sublata, non indicto prius bello, cum tamen Ælianus ex Platone doceat, à Natura indici non à caduceatore bellum, quod ad propulsandam vim suscipitur: et certè Juris Naturalis hæc est liberalitas, ut vindicandi potestatem concedat illi, qui ex proposito fuit læsus, & cui justa pro injuria satisfactio denegata est. E. Jus Gentium propriè sic dictum intellexisse, non Naturale putandi sunt.

X.

Quod si in dubium vocas, an veri simile sit, consensu Gentium Jus aliquod esse constitutum. Differunt certè Gentes in iis, quæ Juris Nat. sunt, quantum major erit dissensus circa materiam, Juri Gentium propriam. R. In Definitione non omnes præcisè in toto orbe gentes, ne unò quidem homine excepto, ad constitutionem Juris Gentium requisivimus, sed plerasque; idque non ex absoluta indifferentia ad utrumque oppositorum seu libertate, sed ordinata & secundum quid tali fecisse, scilicet prout conditio subjectorum, actuum atque temporis id svasit fieri, vel omitti permittit. e. g. qui nullum ex inviolabilitate Legatorum sibi promiserunt usum, ii de facto negligere & non observare eam potuere quidem: Interim tamen non sequitur, quòd Juris non sit apud reliquas Gentes, quarum inter est, Legatos, ut tales, apud Eum, ad quem sub isto

isto titulo sunt missi; immunes præstare à lædendi libidine. Sicuti ergo non valet: Hoc vel illud apud omnes homines est receptissimum, ergo est Juris Gentium: à conjugiorum enim consuetudine nulli populi sunt alieni, neque tamen absurditate careret assertio, Jure Gentium eam esse introductam. Ita laborare quoque videtur Consequentia: Universalis Gentium consensus abest, igitur nullum datur Jus Gentium. Jus Gentium enim constituit consensus Gentium vel tacitus vel expressus in rem vel actam quendam non simpliciter consideratum, sed ob id maximè receptum, quia naturalem rationem habet, in quantum ea ad communem Gentium utilitatem, ad tuendam nempe societatem spectat, etiamsi non illicò ab omnibus etiam gentibus similis vel talis actus aut res recepta sit, quod uberius declarat Antonius Faber in Jurisprud. Papin. Tit. de Jur. Gent. It. Vinnius ad §. I. de I. N. G. & C. n. 2. Conferatur etiam Rachelius Tract. de Jur. N. & G. p. 244. §. II. 12. It. Mevius in suo Prod. Insp. s. n. 5. Jus hoc dicitur omnium Gentium, non quòd aut omnes Gentes in illud consentiant aut receperint, sed quòd pro justitia, pro pace & salute omnes eò opus habeant, seu quòd ad communem utilitatem spectet. Non prætereundum quoque est consequentiæ vitium: Jus quoddam aut Lex sæpe negligitur, ergo Lex plane non est; sic è numero Legum excluderentur præcepta quædam Naturalia, à Tyrannis & aliis, adversus conscientiæ stimulos obduratis, rarò observata. Porro etsi origo unius vel alterius Legis, nec non propago illius juxta seriem temporum de Gente in Gentem, usu facta, demonstratu perquam est difficilis, sufficit aliunde fieri manifestum, Jus Gentium obtinere hîc & alibi. Cujus quidem aliqua Capita tantæ non sunt constantiæ, quominus in desuetudinem abire possint, vel ob usum non ad eò insignem in Rebusp. liberis ad se invicem relatis, modò consensus illarum adsit, quarum utilitas sancitorum istorum sive abrogatione sive ulteriore duratione nititur; vel ob temperamentum Æquitatis Naturalis, si videlicet Juris Gentium cujusdam nimius sit rigor, non præjudicante iniquò vel impiò aliorum dissensu.

XI.

Declaratum hætenus Jus Gentium confunditur ab aliquibus par-

partim cum Jure publico, quod illius primaria velut cura se extendat ad Jura Majestatis, quorum pertinet Jus belli, pacis, foederum &c. Sed non attendunt illi, quod Jus Gentium occupetur circa ejusmodi jura generaliter saltim & in actu signato; Jus verò publicum ea spectet in actu exercito seu cum restrictione ad determinatum subjectum, certam videlicet Remp.; partim cum Prudentia Politica, ob id, quia Politica satis generaliter & sensu irrestricto tradit paulò antè nominata Majestatis jura; Interim hoc discriminis subest, quod prudentia statistica non præcisè ad vinculum Juris oculos dirigat, quemadmodum Jus Gentium; sed saltim commodum Reipublicæ expendat, e. g. num expediat hoc tempore contra hostes bellum suscipere &c. Jus verò Gentium præter usum & non usum aliquam simul insinuat, obligationem; partim cum Jure Civili Conf. Th. 7. & Grotium Lib. II. de J. B. & P. c. 8. n. 1. & 26. It. c. 3. n. 5. ibidem observantem, interdum Jura quædam obtinere apud plures Gentes tanquam domestica & civilia, sicut ea appellat Seldenus Lib. I. de Mari clauso c. 3. non ut Jus Gentium, propriè dictum; quia istas gentes vinculo morali adversus se invicem non obligant, quæ Juris Gentium natura est; partim cum Jure demum Naturali, sed Jurium ultimò nominatorum diversitatem ostendere, instituti nostri imprimis nunc est.

XII.

Idque affatim docebit dispar Definitionum ratio, quas illis supra aptavimus Th. 6. & 8. Diversitas enim definitionis testatur de diversitate definiti, quod è principiis Logicis clarum est. Istæ enim causas & principia essendi proxima explicant, quæ pro ratione essentiae suæ effectus producunt. Sicuti hæc omnia meliorem nunc declarationem indipiscentur.

XIII.

Agmen ducat Causa Efficiens proxima, quæ semper in uno effectu tantum est unica: Quorum igitur causæ totales ejusdem ordinis essentialiter sunt diversæ, illa ipsa sunt diversa. Notanter dico totales, possunt enim Causæ efficientes sociæ & conjunctæ unius effecti plures dari, quæ ad illum producendum concurrant, licet sint ejusdem ordinis & speciei, sed partiales v. g. idem pondus

B

tra-

trahitur à duobus equis coordinatis non subordinatis, cum unus non dependeat ab altero vel quoad existentiam, vel quoad causalitatem: Dico etiam ejusdem generis; diversi enim ordinis totales causæ v. g. superiores & inferiores, universales & particulares, principales & instrumentales, proximæ & remotæ in subordinatione ad ejusdem effecti productionem concurrere omnino possunt: Ista verò in Jure Naturali, de cujus ortu hoc loco sermo est, Deus merito censetur, immediatè cum imagine sua justitiam ac rectitudinem mentis peculiarem homini habitualiter conferens. Ratio movens à priori interna essentialis Dei justitia fuit, atqve sanctitas, externa conditio rationalis creaturæ, quam sine omni ordine & directione vi omnisapientiæ suæ condere non potuit Deus. Ratio causandi omnisapientiæ est potestas in creaturam, obligandi eam sibi, ex beneficio creationis orta. Causalitatem ipsius Spiritus sancti stylus designat, videlicet scriptionem Juris Nat. in corda Rom. II. 15. h. e. concreationem habitualement notitiæ ac voluntatis firmæ & efficacis agendi, quod Deo placet. Nulla hîc hominis cooperatio, utpote qui in prima Juris Nat. collatione passivè se habet; Bene tamen activè se gerit in Constitutione Juris Gentium, & quidem prout in societate existit. Nam Gentes, in plures societates & liberas Resp. distributæ (non una, quæ quidem ad Civile Jus condendum sufficit, hîc satis est) influunt in effectum istum, concurrente quidem simul etiam Deo, sed generaliter tantum, non, quod in sanctione Juris Nat. contigit, specialiter. An omnes Gentes suum conferre teneantur, ut tale demum Jus progeneretur, Th. X. jam exposuit. Moratiores postulat Dominus D. Alberti p. 2. Comp. Jur. N. Cap. 18. §. 6. Conf. Becmannus Med. Pol. Diss. II. §. 4. Causa *προνουσμενη* est Charitas ordinata & recta, quanta quidem homini post lapsum inesse potest, quâ in id omne feruntur Gentes, quò conserventur, perficiantur & ampliuntur. Causa verò *προκαταρτυτηνη* est statui corrupto propria & inseparabilis ab illo indigentia, cui succurrendum, quæqve emollienda & emendanda est, quantum fieri potest. Ideò, inquit Becmannus suscipimus bella (quæ jure Gentium introducta sunt L. 5. ff. de J. & J.) quia societatem nostram ab aliorum injuriis liberam esse volumus. Ideò

Ideò servitus eòdem Jure secundum c. l. & princip. Inst. de Libert. invasit, quia societatibus aliter consuli non poterat, nisi operà singulorum aliquando sublevarentur; nec singularibus personis aliquibus benè est, nisi operam suam aliis elocent. Ratio causandi est facultas sibi invicem per pacta limites ponendi, ac leges præscribendi, Juri Nat. ac Civili non adversas: Quam enim libertatem Natura Legislatores permisit, ut illi actiones Jure Nat. vel tam manifestè vel simpliciter non comprehensas Legibus suis determinarent, eam vel privati vel integræ Resp. ab utroqve Jure hodiè habent, ut se invicem conventionibus certis obstringere possint. Causalitas est libera Gentium, sed cum consensu reliquarum, ad quas usus exinde vel damnum redundat, introductio Jurium, factis & exercitiò stabilita, quando nempe plures populi id agunt, quod conformitatem cum sociali natura habere omnium consensu ac ratihabitione tacitâ atqve approbatione practicâ, imitatione, toleratione, repetitione ejusdem facti &c. intelligitur. Media introducendi sunt pacta, de quibus vid. Th. XVII. Norma agendi sicut in Jure Nat. erat ipsa Dei sanctitas & essentialis justitia; ita hîc est primariò recta ratio, prout homini adhuc est reliqua, & secundariò Usus & commodum plurium Gentium liberarum, sed conjunctim spectatarum, & quatenus una alterius ope indiget.

XIV.

Materiam quod attinet, Ea vel est in qua, vel circa quam, vel ex qua. Ista si Jus Naturæ ἐκτυπον spectes, tum Angeli sunt tum homines, atqve hi, missis jam prioribus, in statu tum solitario tum sociali constituti, qui cum ipsa Natura tanquam subjecto inhaesionis ipsa propagant accidentia, quorum classi Nat. Jus annumerandum est. Conf. Th. VI. Juris Gentium materia subjectiva tantum sunt homines, ad se invicem ut socii relati, item in Rebusp. jam viventes, hodie ad recipiendum istud jus in genere omnes apti nati, in specie tamen respectu hujus vel istius axiomatis plures quidem, sed numero indeterminati. Unde Grotio distinctio videtur emeruisse in Jus Gentium Universale & Europæorum Lib. 3. c. 4. n. 16. item in Jus omnium & meliorum Lib. 3. c. 6. n. 3. A quo parum abludit Rachelius, distinguens inter Jus Gentium commune & proprium

prium; Th. 23. de Jur. Gent. It. Conringius Disp. de Legibus Th. 24. asserens, dici utiqve id ita posse Jus, quod non solum plerasqve sed interdum duas minimum gentes intercedit; loco exempli Constitutum Hispanorum & Batavorum allegat, ut bello captus a captore suo unius mensis spacio se redimere possit. Etenim, ita mentem ulterius declarat, cur hoc Gentium Lex minus aestimanda sit, quam illud, quod olim, ut capti capientium hostium servi fierent, obtinuit, non video. Hi homines ut sint subjectum Juris Gentium, alius efficit respectus, ab eo diversus, quo Thes. antec. considerabantur: nimirum novum non est, unam rem & principium & esse subjectum, quod *autodidantoi* suo comprobant exemplo.

XV.

Materia ex qua Juris Nat. sunt axiomata, semper & perpetuo necessaria, presentibus nempe iisdem circumstantiis, de quibus canon aliquis loquitur. v. g. Depositum est reddendum, Nemo laedendus. Qui Canones ex *εχέσει* & habitudine rerum, quae ex decreto omniscientiae divinae talem & non aliam habent naturam, ad se invicem, emergunt. Juris Gentium vero sunt itidem axiomata praecipua ac prohibitiva, sed ex hypothese saltem utilitatis ac status moderni, adeoque contingenter vera, non tantum ratione voluntatis humanae, sed simul etiam ratione conditionis vitae, nempe socialis. Ista Juris Nat. *ἀξιώματα* semper se habent, ut dirigentia, immediate enim processerunt ex Omniscientia, Omniscientia & Sanctitate Numinis; haec sese habent ut dirigenda, Conf. Dominus Alberti c. l. §. 17. ubi ex Grotio annotat, temperamentum Juri Gentium rigidiori aliquando esse necessarium. Videatur Lib. Ejus III. de J. B. & P. & conferatur Cap. IV. cum XI. Cap. V. cum XII. Cap. VI. cum XIII. Cap. VII. cum XIV. Cap. VIII. cum XV. Cap. IX. cum XVI. Ista se habent ut superiora & praesupposita; haec ut inferiora & subsequenta. e. g. Contractus sunt Juris Gentium, ad eos enim nos stimulavit humana indigentia, Jure Gentium ergo contractus immediate sunt inviolabiles, quoniam in Jure Naturae superius istud & praesuppositum habetur axioma: Fides sit inviolabilis. Sic immediate & formaliter ex Jure Gentium fluit incolumitas Legatorum intemerata, etiam si forte Juris Naturalis non

non

non adeò sint observantes sibi locorum, ubi sanctimoniam ipsis conciliat Legati officium; quoniam societatis commodum aliter impetratu impossibile est, nisi personæ tales in tuto sint, qui jungendis dissidentium animis operam navant utilissimam: Sed mediate tamen & reductivè hoc Juris Gentium sancitum ortum debet superiori cuidam Juris Natural. præcepto, quod tranquillitatem omnibus inculcat.

XVI.

Materiam circa quam seu Objectum Juris Natur. constituunt res per se honestæ vel inhonestæ v. g. Honorare Deum, blasphemare Deum; tametsi honestatem suam non habeant nisi dependenter, quia præsupponunt conformitatem cum intellectu divino practico, sicut ipsum Jus Natur. Deum Legislatorem agnoscit, quod ulterius declarat Dn. D. Alberti Comp. J. Nat. P. I. C. 1. §. 39. Juris Gentium objectum è contrario in se quidem & abstractivè est indifferens. Id. P. II. Cap. 18. §. 7. v. g. Bellum, remotis circumstantiis moralisantibus, nudè consideratum, item Captivitas &c. sunt indifferentia, & pro ratione circumstantiarum, temporis scilicet loci ac personarum vel ad bonum inclinare possunt vel ad malum. Istud tamen objectum communi Reip. usui in tantum arripet, in quantum legitimè adhibetur vel exercetur: uti iterum se habent bella, captivitates, servitutes, dominiorum distinctiones: Etiam si enim hæc omnia, simpliciter considerata, à societate humana prorsus abesse debere videantur, tamen nunc summâ urgente utilitate, quin etiam necessitate usurpantur, cum alioqui improborum tumultuationibus res eò rediret, ut nequè inter bonos constare societas posset: Quæ enim e. g. pax foret cum improbis, si bella non essent? Et quis bellorum constitueret finem, in quæ multi populi tam præcipites ruunt, nullò mortis periculò deterriti? nisi servitutem ac captivitatum opprobria timerentur etiam ab ipsis vitæ contemptoribus. Vid. Ant. Fab. Jurisprud. Papin. c. 1. Huc spectat nummus, instrumentum commerciorum aptissimum, quod indigentia pariter & usus introduxit, cum simplex rerum permutatio non unò labore incommodò, deficiatque non rarè, ubi alteri non est, quod alter desiderat. Quæ de re videatur Aristoteles, causas adducens, quibus non tam moti quàm adacti homines, nummi

B 3

usum

usum amplexi sint. Lib. I. Pol. C. 6. p. 31. it. Lib. V. Nicom. c. 5. §. 48, 49. Et Lib. IX. Nicom. C. I. §. 3. It. IV. Nicom. C. I. §. 4. Quia & materia magna est commoditas, quippe quæ detrita non vilescit, sed internâ bonitate commendabilis, eandem vel ejusdem pretii mercem aliô tempore vendenti iterum potest conciliare. Hominum igitur pacto & convento nummus sua debet incunabula, hanc ob causam νόμισμα dictus à Legis vocabulo, quia non naturâ sed Lege seu institutô humanô valet, & pro hominum arbitrio existimationem suam amittere potest, Conf. Arist. Lib. V. Nic. C. 5. §. 29. & 47. ubi inquit, ἡ ἀριθμὸς ἐξ ὑποθέσεως ex positione hominum esse. Conf. Rachel c. 1. §. 109. 111. 112. 114. 116. Huc referri quoque debent obsides; securitatem enim concedere, Juris Nat. est, sed modus hic prospiciendi per obsides ex arbitrio hominum invaluit. It. Belli denunciatio, conferatur Plut. in Numa, & Grotius Lib. III. c. 3. n. 6. Rachel. §. 98. c. 1. Similiter remotivè scilicet ad Jus Gentium remotivum, tela venenô inficere, aquas hostium venenô corrumpere, pestilentiam inter hostes incitare, & quæ alia, moratoribus crudelia, in usu sunt, Conf. Valer. Max. Lib. III. c. 8. Armis bella non venenis geri debent. Et Silius apud Rachelium inquit: Ferrum venenô infamatur; cujus tamen rei Jus Naturæ nullam immediatè habet rationem. Grot. Lib. III. c. 4. Rachelius c. 1. §. 47. It. istud inter Gentes jus ut securitas hodiè tubicinibus tribuatur, qui ultro citroque à belligerantibus tanquam internuncii mittuntur. De Legatis propriè dictis superius egit Th. X.

XVII.

Forma hujus Juris est obligatio, orta ex pacto & compromisso tacito; ubi Naturalis Juris forma vice versa obligatio quidem est, sed ex natura & conditione rei ipsius proveniens. Per obligationem enim Lex talis est; Sicut non obligatio non Legem & libertatem infert, quam Lex lata limitat & circumscribit, ejusque exercitium moraliter tollit. Postquam igitur Gentes Logicâ naturali, quæ omnibus hominibus congenita est, usæ, hoc vel istud committendum vel omitterendum unanimi etsi tacitô consensu vid. Vinnius ad §. 2. Inst. de J. Nat. G. & C. n. 2 (expressus enim ob moralem impossibilitatem, quæ vel conatum celebrandi conventum omnium gentium improbat, non intercescit) in Practicis, haud aliter ac in Theoreticis

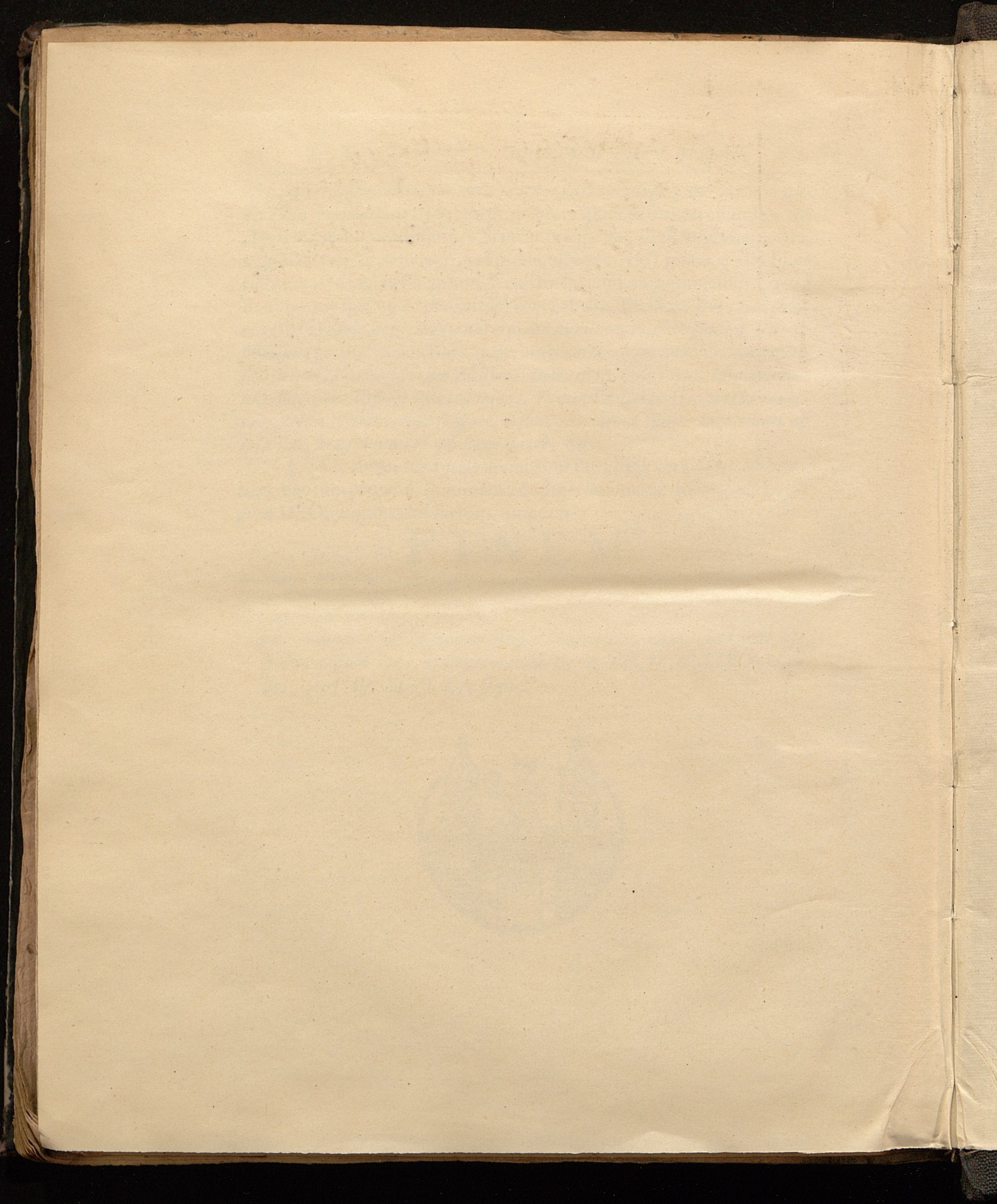
creticis de dicendo metallis pretio, concluderunt; obligarunt se suosve posteros, ut, quam diu daret iste rerum ac personarum status, sancitis refragari sine delicto non liceat; idque tanto magis, quanto clarius subscripsisse videntur Majorum placitis & pactis, quorum numero ac ordini se addicunt. Contingit enim, inquit Dn. Pufendorffius Lib. 3. C. 6. §. 2. de J. B. & P. ut consensus citra signa, uti sunt voces, literæ, nutus ex ipso negotio & aliis circumstantiis colligatur; dat exemplum: Siquis peregrinus in civitatem, exteris amice tractare solitam, amica sub specie accedit, etsi nunquam expresse fidem dedit, tacite tamen ex ipso accessionis actu compromisisse censetur, quod pro ratione status sui sese Legibus illius civitatis accommodare velit; unde & ipse vicissim ab eadem defensionem justitiæque administrationem stipulatus est. Sic qui in diversorio ad mensam accedit, etsi nullum cum hospite verbum circa pretium cibi commutat, ex ipso tamen actu suo in solutionem ejus consensisse intelligitur. Quod autem statuta ex pactis orta obligent, inde est, quia ex declarata Paciscentium voluntate uni in alterum Jus quasi-tum suppetit, ita ut pro lubitu poenitere non liceat. Qui igitur pacta non servat, commodissimum firmissimumque societatis vinculum lædit. Vid. Puf. El. Jurisp. L. II. Obs. 4. §. 29. It. Lib. VII. de Jur. N. & G. Cap. 2. §. 10. & Lib. III. c. 4. §. 1. p. 311. Quemadmodum verò ipsa obligatio ex pactis oritur, ita his sublatis, eorum videlicet consensu, qui iniverant antè, tolli utique potest. Jung. Th. X. Quibus non adverteatur, quod pacta ut plurimum sint æqualium, adeoque obligatione careant, ad hanc enim non requiritur præcisè autoritas superioris, sed sufficit etiam nudus convenientium consensus Quæ ob rem etiam frustra objicitur: genti liberæ in aliam nullum restare superioritatis Jus, adeoque nec facultatem dicendi Legem, subditos obligantem: Negamus enim, hoc tantummodo requiri ad obligationem, si enim placeat pactis se obstringere, non requiritur superioritas, ait Dn. Puf. Elem. Lib. I. def. 12. §. 12. Cuilibet homini homo quilibet obligari potest, saltim naturaliter non civiliter idem ib. §. 18. Plura, quæ huc faciunt, suggeret Wolfgangus Textor Synops. Jur. Gent. Cap. I. n. 4. p. 2. Inquis, sed hoc loco desunt pacta. Resp. Expressa, concedo, de tacitis id nego. Hæc verò sunt, docente Dn. Pufendorff, El. §. 23. c. 1. Solâ etiam voluntate ex negotii natura præsumptâ.

sumptâ. Jam verò usus hujus Juris sufficienter voluntatem Gentium indicat, non tam scriptis quàm factis declaratam, adeoque dum hoc vel illò in negotiis jure utuntur, non possunt non simul velle, ut obliget. Vid. Textor c. l. n. 5. XVIII.

Observamus quoque tandem diversa adjuncta: Naturale enim jus est necessarium ob dicta Th. XIII. Jus Gentium est liberum ob causas ibidem allatas. Illud est perpetui valoris ac universale vid. Th. 4. it. 14. Obligat enim hominem tum rectum tum corruptum, tum solum tum socium, non quidem secundum omnia præcepta sua actualiter, bene tamen habitualiter: Hoc soli homini corrupto superaccessit, quatenus societatem colit. Illud est honestum per se adeoque immutabile, quia, judice Deo, quod semel malum est, nunquam honestum evadit, observante id contra Mevium, hac in parte cespitantè Racheliò Tract. de Jur. Nat. §. 56. p. 53. Conf. Osiand. in Typ. Leg. Nat. Th. 48. & ad Grot. Lib. I. Cap. 1. n. 10. obs. 3. p. 180: Hoc per accidens saltem & quasi per aliud honestum est, quatenus Juri Nat. expressè non refragatur, ex quo potius remotè derivari debet; Directè enim ex indigentia nostræ rationis promanare, dictum est suprâ. Th. 13. Conf. Becm. dissert. 2. §. 8. & §. 7. Est quoque mutabile prout hominum status & usus mutantur. Th. X. Conf. Rachelius J. Gent. p. 304. §. 88. itid. Th. X. circa finem. Imprimis abrogandum est Jus Gentium putativum Rachel. c. I. p. 281. quod Grotius vocat externum; item iniquum & mitigandum esse docet. Lib. III. C. II. usque ad 16. Dominus Alberti periculosam nominat Juris licentiam c. l. Part. II. Cap. 18. §. 17. Quæ pietatis Christianæ directorio subjicienda est. Rach. de Jur. Gent. p. 88. Statuta Juris Gent. veri actu variantia circa captivos ostendit Grotius L. III. c. 7. n. 8. Circa corporum demortuorum extrema officia, refert Cic. Lib. II. de Leg. n. 56. & 63. & Becm. dissert. II. de Jur. Nat. §. 6. It. Herodotus in Thalia Cap. 38. Circa usum telorum venenò insectorum. Sigonius de Regno Italiæ Lib. XVIII. p. 74. & Val. Max. Lib. 3. C. 8.

XIX.

Hæc sunt B. L., quibus animi nostri sententiam circa Jus Gentium & circa discrimen ejus, quò à Jure naturali separatur, theticè plurimum, aperire libuit, obiter saltem inspersis ad *ἀντιπικροῦτα* Aversariorum responsionibus, quorum splendida nomina ut sileret calamus, modestia efflagitavit. Cæterum si hinc & inde aliquid humani passa est, materiæ ponderi parum apta, judicii imbecillitas, veniam nobis pollicemur eò faciliorem, quò candidius sumus mutaturi sententiam, meliora edocti. Faxit autem Deus omnis justitiæ fons ac origo, ut neque contra Jus Nat. neque contra Jus Gentium gentes unquam agant, sed potius vitam honestè socialiter ac pacificè transigant, promoturæ sic finem utriusque; Nostri Juris ultimum, nempe **GLORIAM DEI**,

ULB Halle
003 024 903 3

5h

Wort

8743.

B. C. D.
DISSERTATIO MORALIS
DE

1685 27
M. M.

8

DISCRIMINE JURIS GENTIUM

A
JURE NATURALI,

Quam

Inclutæ Facultatis Philosophicæ
consensu, in famigeratissima Lipsiensi
Academia

2

benevola ac placida Eruditorum censura

submittent

P R Æ S E S

M. JOH. DAVID Schwertner/
SS. Th. Baccalaureus

&

AUTOR-RESPONDENS

ABRAHAM Ziegler / Lucc. Lusat.
A. M. DC. LXXXV.

D. XI. Martij

LIPSIÆ,
Typis KRÜGERIANIS.

J. E. ...

oro u
Viri
nec
ptit
OL

